

prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău
Judecător: S. Daguța
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, I. Cotruță, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Victor Buzichevici,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Buzichevici,
împotriva Irinei Cojuhari și Alexandr Petrovic cu privire la recunoașterea valabilității
contractului de vânzare-cumpărare și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 aprilie 2017, prin care s-a respins
apelul declarat de către Victor Buzichevici și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Ciocana mun. Chișinău din 10 septembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 5 iunie 2013, Victor Buzichevici a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Irinei Cojuhari și Alexandr Petrovic cu privire la recunoașterea valabilității
contractului de vânzare-cumpărare și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 5 iunie 2012 a fost negociat
verbal, cu Irina Cojuhari și Alexandr Petrovic un contract de vânzare-cumpărare a
automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și
automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL
379, la prețul de 21 500 Euro.

Susține reclamantul că potrivit certificatelor de înmatriculare automobilele
enunțate erau înregistrate pe numele Irinei Cojuhari.

Relatează reclamantul că, banii pentru cumpărarea automobilelor în sumă de 21 500 euro au fost transmiși pîrîrților în rate în prezența martorilor, iar automobilele indicate au fost transmise în posesia sa.

Specifică reclamantul că cu acordul prealabil a pîrîților a efectuat reparația și remodelarea automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL 379, investind în aceste lucrări în sumă de 39 070 lei.

Menționează reclamantul că, proiectul contractului de vânzare-cumpărare a automobilelor a fost expediat pârâților prin poșta electronică, iar aceștia îl reexpediau cu diferite modificări. Termenul limită de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare a fost stabilit la 5 august 2012, însă pârâții se eschivau de la încheierea acestuia, invocând diferite motive, eschivându-se chiar și de a răspunde la apelurile telefonice ale reclamantului.

Totodată reclamantul a specificat că Irina Cojuhari și Alexandr Petrovic au refuzat întocmirea unei recipise care ar confirma primirea banilor.

Subliniază reclamantul că a sesizat organele procuraturii, iar ca rezultat la 21 noiembrie 2013 a fost pornită o cauză penală în privința lui Alexandr Petrovic, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Consideră reclamantul că, Irina Cojuhari și Alexandr Petrovic se eschivează de la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a automobilelor și autentificarea notarială a acestuia, fără a lua în calcul faptul că reclamantul a posedat automobilele supuse vânzării mai mult de un an și a efectuat reparația acestora, pe cont propriu, în sumă de 39 070 lei.

Accentuează reclamantul că pentru achitarea sumelor bănești, a fost nevoit să ia un credit în valoare de 500 000 lei, iar în garanția obligațiilor contractuale a fost nevoit să-și pună în gaj unicul său domiciliu din XXXXXXXXXXXXXXX.

Solicită Victor Buzichevici recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL 379 încheiat între Victor Buzichevici și Irina Cojuhari, Alexandr Petrovic în sumă de 20 000 euro; încasarea în mod solidar din contul Irinei Cojuhari și Alexandr Petrovic în beneficiul său a avansului în sumă de 20 000 euro, a prejudiciului material suportat ca urmare a reparației automobilelor în sumă de 39 070 lei, a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

La 4 septembrie 2014, Victor Buzichevici, a depus cerere de modificare a pretențiilor (f.d. 135-136, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat suplimentar că, banii pentru cumpărarea automobilelor în sumă de 19 945 euro au fost transmiși pîrîrților în rate în prezența martorilor, iar automobilele indicate au fost transmise în posesia sa.

Specifică reclamantul că cu acordul prealabil a pârîților a efectuat reparația și remodelarea automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL 379, investind în aceste lucrări în sumă de 945 euro.

Solicită Victor Buzichevici încasarea în mod solidar din contul Irinei Cojuhari și Alexandr Petrovic în beneficiul său a avansului în sumă de 29 395 euro, a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

La 18 mai 2015, Victor Buzichevici a depus cerere de micșorare și concretizare a pretențiilor (f.d. 185-186, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la 5 iunie 2012 a fost negociat verbal, cu Irina Cojuhari și Alexandr Petrovic un contract de vânzare-cumpărare a automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL 379, la prețul de 21 500 Euro.

Indică reclamantul că, banii pentru cumpărarea automobilelor în sumă de 21 500 euro au fost transmiși pârîților în rate în prezența martorilor, iar automobilele indicate au fost transmise în posesia sa.

Relatează reclamantul că cu acordul prealabil a pârîților a efectuat reparația și remodelarea automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL 379, investind în aceste lucrări în sumă de 154 070 lei, fapt confirmat prin devizul de cheltuieli.

Accentuează reclamantul că pentru achitarea sumelor bănești, a fost nevoit să ia un credit în valoare de 500 000 lei cu dobînda de 10% anual, fapt confirmat prin contractul de credit nr. 1632 din 25 iulie 2012, potrivit căruia dobînda constituie 297 798 lei echivalentul a 14 890 euro.

Solicită Victor Buzichevici recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului de model Toyota MR2W3 cu număr de înmatriculare C OF 360 și automobilului de model Porsche 5 Boxter Cabrioleta cu număr de înmatriculare C QL 379 încheiat între Victor Buzichevici și Irina Cojuhari, Alexandr Petrovic; încasarea în mod solidar din contul Irinei Cojuhari și Alexandr Petrovic în beneficiul său a prejudiciului material suportat ca urmare a reparației automobilelor în sumă de 154 070 lei, dobînda conform contractului de credit nr. 1632 din 25 iulie 2012 în sumă de 91 763 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei și cheltuielile de deplasare în mărime de 18 650 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 10 septembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 211-214, vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 aprilie 2017, s-a respins apelul declarat de către Victor Buzichevici și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 10 septembrie 2015 (f.d. 75-80, vol. II).

La 20 mai 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 81, vol. II).

La 7 iulie 2017, Victor Buzichevici a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea actului judecătoresc contestat și a hotărârii primei instanței cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Recurentul, Victor Buzichevici, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Astfel recurentul susține că înțelegerea privind încheierea contractului de vânzare-cumpărare a fost efectuată în prezența martorilor Iu. Cernobai și I. Sîrbu. Ca urmare a obligației născute prin inițiere și desfășurarea negocierilor de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare și ca rezultat a vinovăției și refuzului de a încheia contract, reclamantul indică că i-a fost cauzat un prejudiciul material în sumă de 39 070 lei suportat în urma reparației automobilelor și un prejudiciul în mărime de 297 798 lei, legat de contractul de credit.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 10 august 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Irinei Cojuhari și Alexandr Petrovic, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 7 septembrie 2017, Irina Cojuhari a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat, declararea recursului depusă de Victor Buzichevici ca fiind inadmisibil.

Pînă la examinarea pricinii, Alexandr Petrovic nu a depus referință la cererea de recurs depusă de Victor Buzichevici, prin care să-și exprime opinia referitor la recurs declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Victor Buzichevici este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Victor Buzichevici în termen, deoarece conform copieii plicului se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la 30 mai 2017 (f.d. 89, Vol. II).

Din considerentele prezentate mai sus, instanța observă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute de art. 433 alin. b), c), d) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor

înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, de exemplu, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, ibidem, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, ibidem, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Victor Buzichevici este formulată în baza art. 432 alin. (1), (2), (3), (4) CPC așa cum prevede art. 437 alin. (2), (4) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentei întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acesteia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Victor Buzichevici a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiată de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Victor Buzichevici nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Victor Buzichevici se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală